

Котвіцька А.А., Прокопенко О.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Дослідження економічної складової проблеми хвороби Паркінсона у різних країнах світу

socpharm@nuph.edu.ua

За даними міжнародного, а також власного вітчизняного досвіду, хвороба Паркінсона є достатньо поширеним нейродегенеративним захворюванням серед людей похилого віку. У Європі проживає близько 1,2 мільйона людей хворих на цей недуг, й за прогнозними статистичними даними цей показник збільшиться у 2 рази до 2030 року. Згідно з офіційною статистикою МОЗ України на 01.01.2013 року в Україні зареєстровано 23874 хворих на хворобу Паркінсона, що становить 63,7 на 100 тис. населення. Кожного року в Україні близько 2500 хворих вперше захворюють на цей недуг. Середній вік початку хвороби складає близько 60 років, хоча в кожного 10 хворого симптоми захворювання відмічалися у віці до 50 років.

За 200 років історії хвороби, на жаль, не знайдено способу вилікувати дане захворювання. Середня тривалість життя пацієнтів після появи перших симптомів складає 10-20 років, разом з тим своєчасне діагностування та призначення лікарських засобів може сповільнити швидкість прогресування та збільшити тривалість життя. Протягом всього періоду хвороби до витрат на медикаментозне лікування додаються витрати на курс реабілітації, госпіталізацію, консультації спеціалістів та спеціальне обладнання для дому.

З огляду на зазначене, метою нашої роботи стало дослідження витрат на лікування хвороби Паркінсона у різних країнах світу.

Для досягнення мети нами проаналізовано дані онлайн ресурсів, а також наукові статті за даною тематикою. Так за результатами аналізу встановлено, що у розвинутих країнах світу економічний тягар цього захворювання є достатньо суттєвим, але розподілення вартості витрат у більшості країн неоднакове.

У дослідженні розглядалися такі країни як США, Канада, Великобританія, Швеція, Чехія, Німеччина, Угорщина, Росія та Фінляндія.

У *США* станом на 2010 рік налічувалось близько 630 тис. людей з діагнозом Хвороба Паркінсона. Економічне навантаження цього захворювання на систему охорони здоров'я складає 14,4 мільярдів доларів США (приблизно 22 800 доларів на кожного пацієнта), та за прогнозами спеціалістів кількість хворих, й відповідно економічне навантаження значно збільшаться до 2030 року. Серед основних витрат, які супроводжують захворювання визначають сестринський догляд хворого, як найбільшу пряму витрату, а зниження працездатності хворого як найбільшу непрямую витрату.

У *Канаді* налічується більше 100 тис. чоловік з хворобою Паркінсона, й витрати на лікування хвороби складає близько 558 мільйонів доларів. Прямі витрати, до яких відносяться: стаціонарне лікування, лікарські засоби, лікарська допомога та дослідження, визначаються на рівні 15,7% від усіх витрат (87,8 мільйонів доларів). Непрямі витрати складають 84,3% (470,3 мільйони доларів), до них відносяться передчасна смертність та довгострокова інвалідність з втратою працездатності. Необхідно відмітити, що інвалідність є найбільшим тягарем та займає 70,3% від усіх витрат.

Стосовно країн Європи необхідно зазначити, що вартість лікування хвороби Паркінсона складає 13,9 мільярдів євро (близько 11,6 тис. євро на кожного хворого) й за думкою експертів в системі охорони здоров'я цей показник буде неухильно зростати.

У *Великобританії*, в цілому, загальна вартість лікування одного пацієнта на рік склала приблизно 28,7 тис. фунтів з них 1881 фунт витрачається на прямі медичні витрати, 13,4 тис. фунтів на прямі немедичні витрати і близько 12,4 тис. фунтів для непрямих витрат.

Як відомо витрати на хворобу Паркінсона зростають паралельно з прогресуванням самого захворювання, що підтверджено німецькими та шведськими дослідженнями. У *Німеччині* дослідження показали, що вартість хвороби Паркінсона I-II стадії за шкалою Хена та Яра склала 18 660

євро та 31 660 євро для III-V стадій. У *Швеції* вартість варіювалася від 6 100 євро на I стадії до 20 100 євро на V стадії.

Щорічні витрати на хворобу Паркінсона у *Фінляндії* складають 118 мільйонів євро на приблизно 10 тис. хворих, тобто приблизно 11,8 тис. євро щорічно на кожного пацієнта. З цих витрат 41,6% – це прямі медичні витрати (49,2 мільйони євро).

Середня вартість лікування хвороби Паркінсона в *Угорщині* складає 6030 євро на рік, й включає в себе 2149 євро (35,7%) – прямі медичні витрати, 1774 євро (29,4%) - прямі немедичні витрати. Витрати, що припадають на втрату працездатності складають 2106 євро (34,9%). Необхідно відмітити, що за даними угорського дослідження найбільший рівень витрат припадає на III стадію захворювання, та складає 8325 євро. Для решти стадій захворювання, витрати розподілилися таким чином: I стадія - 1543 євро, II стадія - 5620 євро, IV стадія - 7462 євро.

У *Росії* та *Чехії* щорічна вартість лікування хвороби Паркінсона складає 2620 та 5510 євро відповідно. Найбільшу частку витрат займають прямі медичні витрати: 67% для Росії та 60% для Чехії. Частка відшкодування вартості прямих медичних витрат у цих країнах складає 47% та 49% відповідно, що є нижчим показником у порівнянні з країнами Західної Європи, де цей показник варіюється від 59% до 89%.

За приблизними підрахунками щорічні витрати на лікарські засоби для терапії хвороби Паркінсона в *Україні* складають близько 115 євро. Що значно менше у порівнянні з країнами світу. Разом з тим звертає увагу відсутність даних щодо кількості хворих в Україні й відповідно неможливість визначення та розрахунку витрат на лікування хворих на різних стадіях захворювання й загальних витрат.

Таким чином, можна стверджувати, що економічний тягар хвороби Паркінсона у більшості досліджуваних країн є значним, але у всіх країнах він суттєво відрізняється. Зокрема, витрати на хворобу Паркінсона в країнах Східної Європи значно нижчі ніж у країнах Західної Європи.

Стосовно України можна стверджувати, що ця проблема є достатньо актуальною й потребує широкого дослідження.

Кубарєва І.В., Кононенко О.В., Воропасва М.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Аналіз сучасного стану державного фінансування забезпечення вакцинами для планової вакцинопрофілактики дітей в Україні

socpharm@nuph.edu.ua

На сьогодні проблема вакцинації дитячого контингенту населення, який вважається найбільш сприйнятливим до інфекційної захворюваності, є особливо гострою. Основною причиною загострення цієї проблеми в Україні виступає неналежний рівень державного фінансування забезпечення потреби у вакцинах.

Саме тому метою нашого дослідження став аналіз сучасного стану державного фінансування забезпечення вакцинами для планової вакцинації дітей в Україні на прикладі комбінованої кашлюково-дифтерійно-правцевої вакцини.

Розрахований рівень задоволення потреби у зазначеній вакцині протягом 2009-2015 рр. наведено на рисунку 1.

Рис. 1. Аналіз державного забезпечення потреби у вакцині для профілактики дифтерії, правцю та кашлюку протягом 2009-2015 рр.